

PROGRAM RAZVOJA

**FAKULTETA ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE
UNIVERZITETA CRNE GORE**

**ZA MANDATNI PERIOD 2018.-2021.
doc. dr Stevo Popović, kandidat za Dekana**

SADRŽAJ

PREDGOVOR	1
1. UVODNE ODREDNICE.....	2
2. MISIJA I VIZIJA FAKULTETA ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE	3
3. SWOT ANALIZA.....	4
4. CILJEVI PROGRAMA RAZVOJA FAKULTETA ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE.....	6
5. RAZVOJNE STRATEGIJE FAKULTETA ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE	6

Predgovor

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore je vodeća nastavna i naučno-istraživačka institucija u Crnoj Gori, kako u oblasti sportskih nauka, tako i cjelokupnoj oblasti društveno-humanističkih nauka. Iako je samostalna univerzitetska jedinica postao tek 2008. godine, u okviru Više pedagoške škole i Filozofskog fakulteta, Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore ima poluvjekovnu tradiciju u obrazovanju visokokvalitetnog stručnog kadra u oblasti sporta i fizičkog vaspitanja, te izvođenja naučno-istraživačkih i stručnih projekata u saradnji s industrijom sporta, tako da se, bez i malo ustručavanja, može konstatovati da on predstavlja jedan od glavnih pokretača razvoja crnogorskog sporta, ali i dijela koji se bavi preventivnom i očuvanjem zdravlja crnogorskih građana.

I pored činjenice da je Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore dobro pozicioniran u pitanju u odnosu na ostale univerzitetske jedinice na Univerzitetu Crne Gore, kada je naučno-istraživačka djelatnost u oblasti društveno-humanističkih nauka u pitanju, u budućnosti Fakultet mora, prije svega nastaviti da jača naučno-istraživačku djelatnost, ali i raditi na boljem povezivanju sa privrednim subjektima iz vladinog ili nevladinog sektora. Pored toga, činjenica je da Fakultet mora ostati najznačajnija adresa u Crnoj Gori kada je visokoškolsko obrazovanje u pitanju, posebno kada se govori o poslijediplomskim i doktorskim studijama i naučnom usavršavanju u oblasti sportskih nauka. Kvalitetnim pristupom u procesu odlučivanja koji je usmjeren na podizanje adekvatne koordinacije i kompetencije svih učesnika u procesu nastave i naučno-istraživačkih aktivnosti, neophodno je dalje ostvarivati odgovarajući nivo kvaliteta i uspješnosti u nastavnom procesu.

Program razvoja Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore za period 2018. - 2021. godine se naslanja na prethodni mandatni period Dekana ali i na preko 50 godina iskustva u obrazovanju, prije svega pedagoga fizičke kulture, ali i ostalih multidisciplinarnih profila koje današnji Fakultet proizvodi, te na nacionalnim naučnim i stručnim projektima u ispred navedenoj naučnoj oblasti.

U programu razvoja Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore za mandatni period 2018. - 2021. godine, u kojem nas očekuje proslava 10 godina samostalnog Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore i proslava 15 godina godišnje međunarodne naučne konferencije, su predstavljeni ciljevi koje buduće, odnosno sadašnje rukovodstvo ima namjeru da ostvari u narednom trogodišnjem periodu, i na taj način bi na najbolji mogući način bila sprovedena višegodišnja misija i vizija postojanja jedne ovakve visokoškolske ustanove koja se odgovorno odnosila i odgovorno će se odnositi prema bivšim, sadašnjim i budućim studentima, svršenim diplomcima i svim partnerima iz industrije sporta, bilo da su iz javnog ili privatnog sektora.

Činjenica je da su značajane legislativne promjene zadesile visoko obrazovanje u Crnoj gori, prije svega promjene nacionalnog zakonodavstva u području visokog obrazovanja, zatim promjene Statuta Univerziteta Crne Gore, kao i značajan broj izmijenjenih, odnosno novih pravilnika kada je izvođenje nastave u pitanju, ali i naučno-istraživački rad, a ovim novinama je neophodno i dalje posvetiti značajnu pažnju kako bi rad na usklađivanju sa ispred navedenim promjenama odveo Univerzitet, odnosno Fakultet pravcu u kojem je osnivač zamislio.

1. Uvodne odrednice

Da bi se sačinio kvalitetan program razvoja, neophodno je da se preciziraju adekvatne odrednice kojima će biti posvećena posebna pažnja u narednom izbornom periodu. Međutim, kako ovaj program predstavlja kontinuitet prethodnog, one ispred navedene ostati vrlo bliske onim iz mandatnog perioda 2018.-2021. godine koje su se pokazale kao uspješne:

PRINCIPI NASTAVNOG PROCESA:

- usklađivanje sa stvarnim principima Bolonjske deklaracije;
- poštovanje utvrđenog akademskog kalendara;
- redovnost teorijskih i praktičnih predavanja, vježbi i konsultacija;
- povećanje kvaliteta nastave kroz uvođenje inovacija;
- upotreba svjetski prepoznatih udžbenika u nastavi;
- veća upotreba savremenih IT tehnologija u nastavi;
- podsticaj izdavačkoj djelatnosti;
- afirmacija najboljih nastavnika i studenata;
- podsticaj korišćenja elektronskih knjiga.

PRINCIPI NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA:

- opremanje sportskog dijagnostičkog centra novom dijagnostičkom opremom;
- podsticanje objavljivanja radova u časopisima u indeksnim bazama (SCI, SSCI, SCIE i ESCI, kao i SCOPUS);
- podsticanje objavljivanja radova u ostalim časopisima;
- podsticanje učešća na međunarodnim i domaćim konferencijama i seminarima;
- organizacija godišnjih naučnih konferencija u saradnju sa Crnogorskom sportskom akademijom;
- podizanje kvaliteta naučnih časopisa: Sport Mont i Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine, koji se izdaju saradnji sa Crnogorskom sportskom akademijom, kao i Journal of Anthropology of Sport and Physical Education, koji se izdaje u saradnji sa Montenegrosportom;
- podsticaj saradnje sa stručnjacima iz prakse i njihova gostovanja na Fakultetu, posebno kada su crnogorski sportisti i treneri u pitanju.

PRINCIPI MEĐUNARODNE SARADNJE:

- podsticanje mobilnosti nastavnog osoblja i studenata putem postojećih međuinstitucijalnih sporazuma i mreža za mobilnost;
- uspostavljanje novih bilateralnih i multilateralnih sporazuma u oblasti mobilnosti nastavnog osoblja i studenata;
- intenziviranje saradnje sa srodnim fakultetima iz regiona (iniciranje susreta dekana u cilju stvaranja kompetentnijih proizvoda sa kojima bismo izlazili na evropsko i svjetsko tržište).

AKADEMSKE VRIJEDNOSTI:

- očuvanje akademskih sloboda;
- njegovanje kritičke i kreativne misli;
- poštovanje načela kolegijalnosti;
- cjeloživotno učenje.

AKADEMSKI PRINCIPI:

- zakonitost u radu;
- društveno odgovorno poslovanje;
- transparentnost poslovanja;
- kompetentnost u obavljanju poslova;
- efikasnost u ostvarivanju djelatnosti;
- orijentacija na budućnost.

SISTEM OSIGURANJA KVALITETA I UPRAVLJANJE RESURSIMA:

Svrha sistema osiguranja kvaliteta na Fakultetu je uspostavljanje načela, kriterija i metoda osiguravanja kvaliteta, a sve u skladu sa savremenim standardima u nauci i visokom obrazovanju, koji se baziraju na standardima i smjericama za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja u evropskom prostoru. Cilj osiguranja kvaliteta je izgradnja mehanizma za unapređenje kvaliteta i postizanje njenog najvišeg nivoa u obrazovnim i naučnim aktivnostima, kao i administrativnim djelatnostima na Fakultetu.

U području upravljanja kvalitetom, program razvoja Fakulteta u periodu 2018. - 2021. se temelji na:

- uspostavljanju načela, kriterija i metoda osiguravanja kvaliteta u skladu sa standardima koje propisuje Zakon o visokom obrazovanju i Statut Univerziteta Crne Gore; i
- podizanju kvaliteta obrazovnog procesa kao i kvaliteta naučnih istraživanja s ciljem očuvanja odgovarajućeg akademskog ugleda Fakulteta u zemlji i inostranstvu, ali i davanju primjerenog doprinosa visokom ugledu Univerziteta Crne Gore.

2. Misija i vizija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje

Misija i vizija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore su definisane u skladu sa stvarnim preduslovima koji su neophodni da bi visokoškolska ustanova iz oblasti sportskih nauka mogla da opstane na sve zahtjevnijem tržištu.

MISIJA:

Misija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore je, prije svega da djeluje kao moderna institucija koja objedinjavanjem naučne, stručne i nastavne djelatnosti sprovodi adekvatno obrazovanje, uz osiguranje mobilnosti nastavnog osoblja i studenata i unapređenje izvrsnosti naše struke.

VIZIJA:

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore jeste jedna od visoko kotiranih univerzitetskih jedinica na Univerzitetu Crne Gore, a trebalo da se taj trend nastavi u predstojećem izbornom periodu i da postane još bolje pozicionirana naučno-istraživačka institucija koja predstavlja atraktivnu receptivnu destinaciju. Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore predstavlja prepoznatljivu obrazovnu instituciju koja će nastaviti da obrazuje kadar za potrebe fizičkog vaspitanja, sporta, rekreacije i kineziterapije na svim nivoima obrazovanja. Kontinuiran rad na poboljšanju kvaliteta svih aspekata akademskog djelovanja trebalo bi da predstavlja imperativ u radu fakulteta, prije svega u smislu podsticanja programa međunarodne razmjene nastavnog osoblja, studenata i neakademskog osoblja, što predstavlja preduslov za uključivanje Fakulteta u još modernije naučne i istraživačke projekte.

3. SWOT analiza

Rezultat SWOT analize na Fakultetu su:

PREDNOSTI:

- adekvatna informiranost društvene zajednice o postojanju Fakulteta u Nikšiću;
- relativno dobra prepoznatljivost u akademskoj zajednici;
- naučna produktivnost;
- srazmjerno dobra kadrovska popunjenost multidisciplinarnih pozicija;
- uglavnom mladi i perspektivni zaposleni nastavnici;
- srazmjerno velik broj saradnika u nastavi;
- savremeni studijski programi usklađeni s institucijama u regionu i EU;
- visok nivo kvaliteta nastavnog procesa i sistema studiranja;
- atraktivna godišnja naučna konferencija usklađena sa svjetskim standardima;
- tri atraktivna međunarodna naučna časopisa (jedan indeksiran u WOS, dva u SCOPUS);
- adekvatna saradnja s drugim srodnim fakultetima u državi i inostranstvu;
- atraktivni receptivni potencijali u sistemu međunarodne razmjene.

SLABOSTI:

- relativno mali broj istraživača na Fakultetu;
- sazmjerno mali broj međunarodnih naučno-istraživačkih projekata;
- nedostatak prostora i opreme za naučni i nastavni rad;
- nezaposlenost profesora, odnosno magistara u oblasti fizičkog vaspitanja;
- slaba involviranost i uticajnost u sportskim strukturama;
- nedovoljna povezanost naučnih spoznaja sa strukom;
- veliki procenat finansiranja iz državnog budžeta;
- nedostatak mehanizama za objektivnije vrednovanje kvaliteta rada;
- slaba mobilnost dolazećih studenata i nastavnog osoblja;
- mali broj bilateralnih međunarodnih ugovora s inostranim visokoškolskim institucijama u sklopu Erasmus+ programa kreditne mobilnosti;
- nizak broj usavršavanja u inostranstvu tokom i neposredno nakon završetka doktorskih studija;
- nedostatak međunarodno kompetentnih istraživačkih timova unutar Fakulteta;
- nedostatak ulaganja u dijagnostičku infrastrukturu i ljudske potencijale;
- nepostojanje većih međunarodnih projekata i kolaborativnih interdisciplinarnih istraživanja.

MOGUĆNOSTI:

- Nikšić kao sportski „brand“;
- afirmacija novofirmiranih studijskih programa;
- izgradnja fiskulturne sale u Nikšiću;
- bolja valorizacija sportske hale u podgoričkom kampusu;
- alumni udruženje;
- mogućnost zapošljavanja kadrova u vojsci i policiji;
- veliki potencijal u obrazovanju i promoviranju zdravija i zdravog načina života što je trend u „zapadnom“ svijetu;
- međunarodni projekti;
- saradnja i razmjena u okviru Erasmus+ programa kreditne mobilnosti;

- pokretanje tržišno zanimljivih studijskih modula za dodatno stručno osposobljavanje;
- priključivanje međunarodnim istraživačkim projektima i korištenje fondova EU;
- povezivanje s drugim crnogorskim fakultetima i univerzitetima kroz zajedničke istraživačke i razvojne projekte.

OPASNOSTI:

- neatraktivna lokacija grada Nikšića;
- neizvjesna budućnost saradnika u nastavi;
- potrebe tržišta za kadrom (zasićenost tržišta sa profesorima fizičkog vaspitanja);
- ograničena mogućnost zapošljavanja novih kadrova na fakultetu;
- neizvjestan način finansiranja visokog školstva;
- nedovoljna društvena stimulacija za nastavničke studije;
- nedostatak finansijskih sredstava za istraživanja koja dolaze iz državnoga budžeta;
- konkurencija u Europi koja se orijentiše prema izvrsnosti u nauci;
- nedostatak sredstava namijenjenih sistemu unapređenja kvaliteta rada;
- nedostatak sredstava namijenjenih razvoju međunarodne saradnje.

4. Ciljevi programa razvoja Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje

TEMELJNI CILJEVI programa razvoja Fakulteta nastavljaju da budu sljedeći:

- regionalno liderstvo među visokoškolskim ustanovama u području sportskih nauka pri čemu se kao relevantna regija definiše prostor Zapadnog Balkana;
- omogućavanje razvoja sportske industrije u Crnoj Gori te razvoj fizičkog vaspitanja, sporta, rekreacije i kineziterapije, pružajući studentima vrhunsko visoko obrazovanje temeljeno na principima najnovijih svjetskih naučnih dostignuća;
- osnaživanje uloge Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u razvoju Univerziteta Crne Gore kao lidera u Crnoj Gori kada je visoko obrazovanje u pitanju.

POSEBNI CILJEVI programa razvoja Fakulteta, takođe ostaju sljedeći:

- unapređivanje nastavnog procesa modernizacijom studijskih programa uključivanjem najkvalitetnijeg nastavno-naučnog kadra, njegovim kontinuiranim obrazovanjem i primjenom savremenih tehnologija u nastavi, uključujući i elektronsko obrazovanje;
- povezivanje obrazovnog procesa i istraživačkog rada uključivanjem većeg broja studenata u različite naučno-istraživačke aktivnosti;
- povećavanje prisutnosti zaposlenih sa Fakulteta u nacionalnim i međunarodnim naučno-istraživačkim projektima;
- internacionalizacija nastavnog procesa jačanjem mobilnosti nastavnog osoblja i studenata te razvojem zajedničkih međunarodnih studija;
- osiguravanje kvalitetnog sistema kontrole i upravljanja kvalitetom, koji će moći pratiti ostvarivanje svih prethodno navedenih ciljeva.

5. Razvojne strategije Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje

U prethodnom poglavlju navedeni ciljevi predstavljaju dugoročne razvojne težnje koje su predstavljene u najširem mogućem kontekstu, a trebalo bi da obuhvate najvažnija pitanja kada je funkcionisanje Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore u pitanju. Stoga, aktivnosti Fakulteta su klasifikovane u četiri strateška segmenta kako bi unutar svakog pojedinačnog strateškog segmenta, bili definisani dugoročni ciljevi i odgovarajuće razvojne strategije. To je učinjeno na početku prethodnog perioda na sljedeći način, a i u sljedećem mandatnom periodu se neće odstupati značajno:

NASTAVNI PROCES:

- podsticati upis motivisanih i kvalitetnih kandidata na Fakultet;
- podsticati redizajniranje i osavremenjivanje studijskih planova i programa iz godine u godinu;
- organizovati ljetne škole i seminare;
- organizovati i razvijati nove specijalizovane module za potrebe zaposlenih u industriji sporta;
- uvesti adekvatan sistem evaluacije kvaliteta nastavnih programa prije i tokom njihovog izvođenja;
- razvijati i unapređivati nastavne laboratorije te informatičku infrastrukturu;
- povećati broj adekvatnih udžbenika i nastavnih materijala;
- preobraziti i razviti doktorske studije u skladu sa odredbama Centra za doktorske studije Univerziteta Crne Gore;
- adekvatno unapređivati studije svih nivoa;
- povećati procenat praktične i terenske nastave;
- omogućiti horizontalnu i vertikalnu mobilnosti studenata;
- uskladiti kadrovsku politiku sa stvarnim potrebama i planovima, koji su u skladu sa pokazateljima opterećenosti nastavnika i obima naučno-istraživačkog rada;
- podsticati i pružiti podršku za objavljivanje nastavnih udžbenika;
- unaprijediti sistem stimulacije i nagrađivanja;
- organizovati permanentno obrazovanje nastavnog i nenastavnog osoblja;
- osigurati potrebne resurse za izvođenje nastave;
- sprovesti harmonizaciju rada svih službi;
- pružiti podršku studentima u procesu učenja, sprovođenja prakse i mentorskog rada.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI PROCES:

- povećati procenat učešća nastavnika u akademskom zvanju u međunarodnim istraživačkim projektima;
- povećati procenat odlaska doktorskih studenata tokom njihovih studija na usavršavanja izvan Crne Gore u periodu ne kraćem od 3 mjeseca;

- podsticati odlaske na postdoktorska usavršavanja na vodećim evropskim i svjetskim visokoškolskim ustanovama;
- podsticati dolaske postdoktoranata iz inostranstva na Univerzitet Crne Gore u periodu ne kraćem od 6 mjeseci;
- podsticati interdisciplinarna istraživanja i saradnju istraživača iz različitih naučnih oblasti;
- podizati kvalitet godišnjoj međunarodnoj naučnoj konferenciji;
- podizati kvalitet međunarodnim naučnim časopisima: Sport Mont, Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine I Journal of Anthropology of Sport and Physical Education;
- povećati broj objavljenih radova u časopisima indeksiranim u najprestižnijim indeksnim bazama (SCI, SSCI, SCIE I ESCI, kao I SCOPUS);
- povećati ukupni prihod sredstava za istraživanja;
- uspostaviti finansijski instrument za nagrađivanje i uvođenje u samostalni istraživački rad najboljih naučnih radnika na Fakultetu;
- uspostaviti finansijski instrument za nagrađivanje uspješnog uključivanja istraživača sa Fakulteta u evropske istraživačke programe;
- uspostaviti finansijski instrument za nagrađivanje najuspješnijih naučnika Fakulteta;
- podsticati učešće u formiranju centara izvrsnosti iz djelokruga naučno-istraživačkog rada.

INTERNACIONALIZACIJA:

- povećati mobilnost naših studenata kroz međunarodne mreže i programe mobilnosti;
- ostvariti mogućnost dovođenja većeg broja stranih studenata uvođenjem nastave na engleskom jeziku;
- podsticati mobilnost našeg nastavnog osoblja kroz odlaske na studijska usavršavanja na vodeće evropske i svjetske visokoškolske ustanove koje su rangirane na Šangajskoj listi;
- osigurati veći broj dolazećih nastavnika sa vodećih evropskih i svjetskih visokoškolskih ustanova koje su rangirane na Šangajskoj listi;
- podsticati razvoj zajedničkih studijskih programa s vodećim evropskim i svjetskim visokoškolskim ustanovama koje su rangirane na Šangajskoj listi;
- podsticati učešće našeg nastavnog osoblja u međunarodnim naučnim društvima, organizacijama i njihovim tijelima;
- podsticati međunarodnu ocjenu nastavnika Fakulteta, naročito kada se radi o napredovanju u zvanje redovnog profesora.

SISTEM OSIGURANJA KVALITETA I UPRAVLJANJE RESURSIMA:

- uspostaviti načela, kriterije i metode osiguravanja kvalitete; i
- podizati kvalitet obrazovnog procesa kao i kvalitet naučnih istraživanja s ciljem očuvanja odgovarajućeg akademskog nivoa i ugleda našeg Fakulteta u zemlji i inostranstvu i dati primjeren doprinos visokom ugledu Univerziteta Crne Gore.